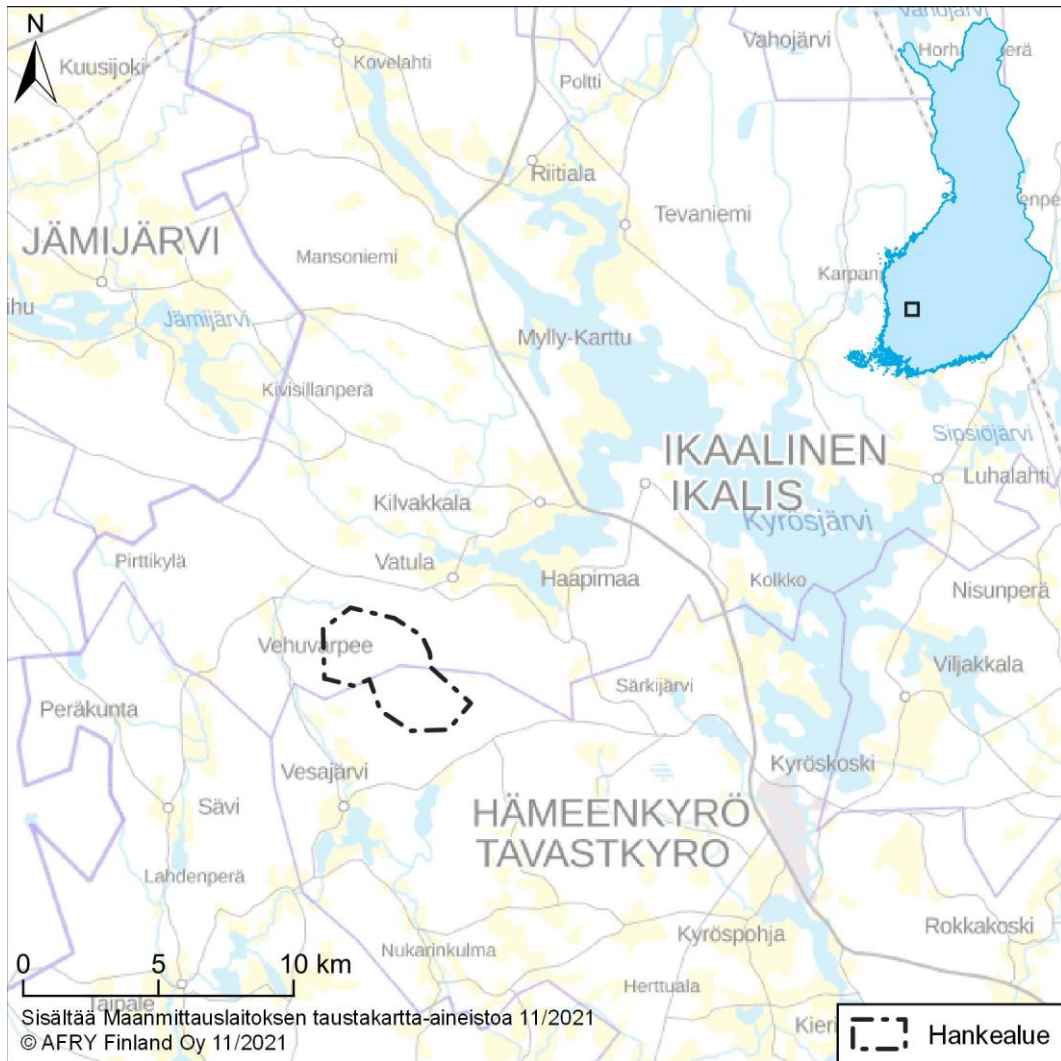

23.2.2022

Hämeenkyrön kunta
Ikaalisten kaupunki

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavat

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

ILMATAR

SISÄLLYS

1	Johdanto.....	3
2	Yleiskaavan tarkoitus ja tavoitteet.....	3
2.1	Tarkoitus ja tavoitteet.....	3
2.2	Suunnittelualue	5
2.3	Kansalliset tavoitteet.....	5
2.4	Maakunnalliset tavoitteet.....	6
2.5	Hankkeen tavoitteet.....	7
3	YVA-menettely	7
3.1	YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot	7
4	Suunnittelun lähtökohdat	10
4.1	Maankäyttö- ja rakennuslaki	10
4.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	11
4.3	Maakuntakaavat	11
4.3.1	Pirkanmaan voimassa olevat maakuntakaavat	11
4.3.2	Pirkanmaan valmisteilla olevat maakuntakaavat	13
4.3.3	Satakunnan voimassa olevat maakuntakaavat.....	13
4.4	Yleiskaavat ja asemakaavat	14
4.5	Vireillä olevat kaavat.....	15
5	Laaditut ja laadittavat selvitykset.....	15
6	Arvioitavat vaikutukset	15
7	Osalliset	18
8	Osallistamisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen.....	20
8.1	Aloitusvaihe	20
8.2	Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)	20
8.3	Ehdotusvaihe	20
8.4	Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku.....	21
8.5	Tiedottaminen	21
9	Kaavaprosessin yhteenveto	22
10	Alustava kaavoituksen aikataulu	23
11	Yhteystiedot.....	24

1 JOHDANTO

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lakisääteinen (MRL 63 §) kaavan laatimiseen liittyvä asiakirja, jossa esitetään suunnitelma kaavan laatimisessa noudatettavista osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelyistä.

Tässä suunnitelmassa kerrotaan, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaava-prosesseissa Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin alueilla.

2 YLEISKAAVAN TARKOITUS JA TAVOITTEET

2.1 Tarkoitus ja tavoitteet

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään 15 tuulivoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston rakentamista Pirkanmaan maakuntaan, Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle, molemmiin puolin kuntarajaa (*Kuva 2-1*). Tuulivoimapuiston suunnittelualue perustuu voimassa olevaan Pirkanmaan maakuntakaavaan 2040 merkittyyn tuulivoima-alueeseen Konikallio-Kivinevankalliot. Kaavat laaditaan erillisinä molemmille kunnille kuitenkin siten, että kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on yhtenäinen. Kaavaluonnokset ja ehdotukset laaditaan kuntiin erillisinä. Aineistojen kuulemiset toteutetaan erikseen molemmissa kunnissa. Kaavat rajoittuvat toisiinsa, joten suunnittelussa tehdään tiivistä yhteistyötä kuntien kesken ja tavoitteena on, että kaavat voisivat edetä samanaikaisesti molemmissa kunnissa. Kaava-alueen pinta-ala on yhteensä noin 14 km², josta noin 8 km² sijoittuu Ikaalisten ja noin 6 km² Hämeenkyrön alueelle.

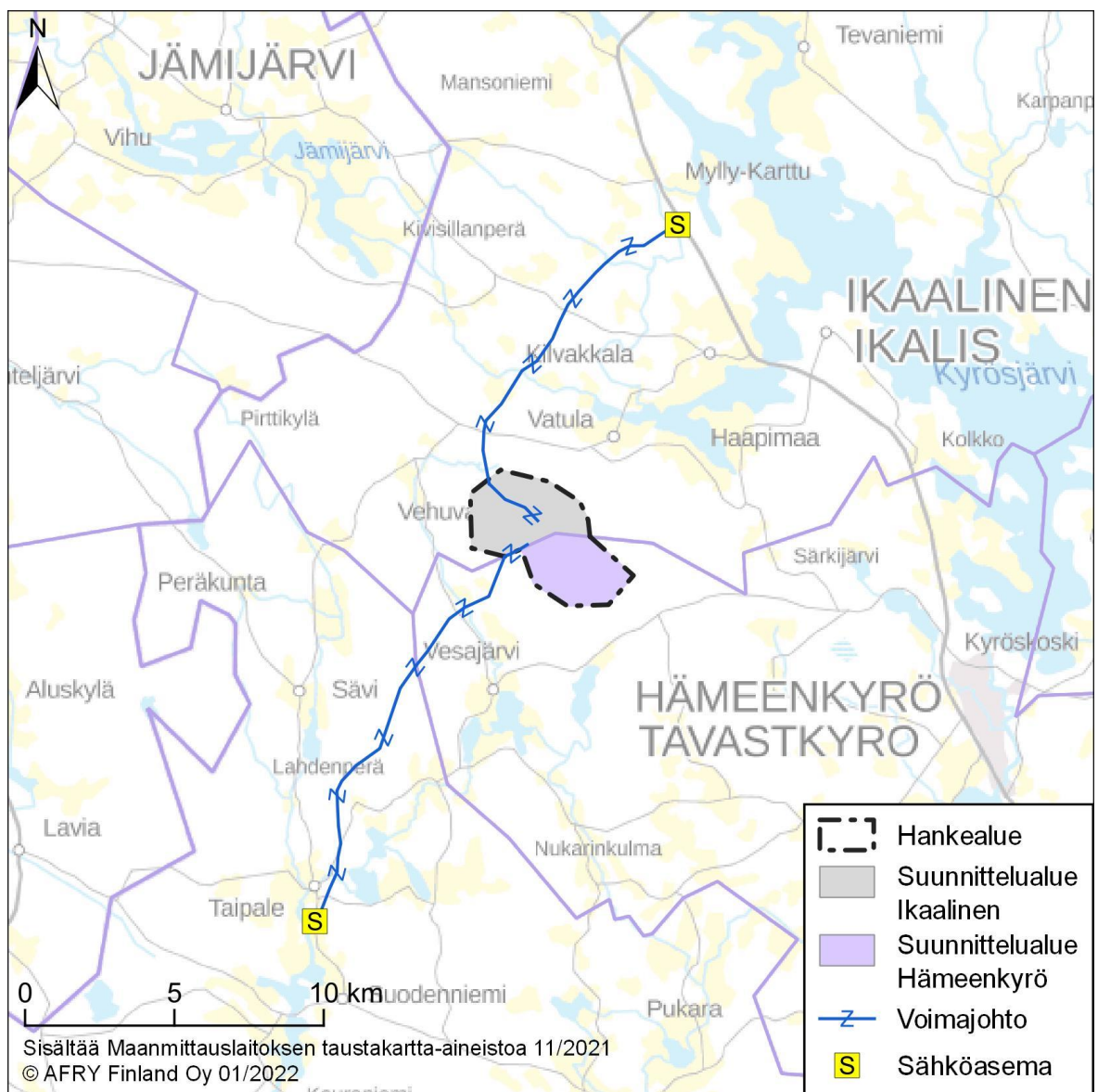
Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen laadinnan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston sijoittuminen alueelle ja mahdollistaa enintään 15 voimalan toteuttaminen suunnittelualueelle. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on noin 6–10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 350 metriä. Tuulipuisto tulee koostumaan tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista tai ilmajohdoista sekä tuulipuiston sähköasemasta. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon jakeluverkkoyhtiö Caruna Oy:n suurjänniteverkkoon uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV -voimajohdolla, joka toteutetaan ilmajohtona tai maakaapelina. Sähkönsiirron A-vaihtoehtona tutkitaan koilliseen suuntautuvaa vaihtoehtoa ja B-vaihtoehtona etelään suuntautuvaa vaihtoehtoa. A-liityntävaihtoehto sähköverkkoon on Caruna Oy:n Parkano-Teiharju 110 kV:n voimajohtoon, jonka lähin liityntäpiste on linnuntietä noin 9 kilometriä ja alustavan voimajohtoreitin mukaisesti noin 14 kilometriä koilliseen hankealueelta. B-liityntävaihtoehto sähköverkkoon on linnuntietä noin 13 kilometriä ja alustavan voimajohtoreitin mukaisesti noin 15,4 kilometriä Caruna Oy:n Suodenniemen kytkinlaitokseen etelään hankealueelta.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää tuulivoimapuiston rakentamisen mahdollistavien osayleiskaavojen laatimisen alueelle. Yleiskaavan käyttöä tuulivoimarakentamisessa koskeva MRL:n muutos (134/2011) tuli voimaan 1.4.2011. Muutoksen myötä ns. tuulivoimakaavalla voidaan suunnitella tuulivoimarakentamista siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan yleiskaavan nojalla. Nämä osayleiskaavat laaditaan MRL:n 77 a §:n mukaisina kaavoina siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella.

Hämeenkyrön kunnanhallitus on hyväksynyt Konikallion tuulivoimahankkeen kaavoitusaloitteen omalta osaltaan 21.6.2021 (§ 174) ja Ikaalisten ympäristölautakunta omalta osaltaan 14.9.2021 (§ 47).

Hankkeeseen liittyen on käynnistetty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten menettely (YVA-laki 4 §). YVA-menettelyn avulla pyritään välttämään ja ehkäisemään hankkeen ympäristövaikutuksia, edistetään ympäristövaikutusten yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätään kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arviointien tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa. VE1 vaihtoehdossa hankealueelle sijoittuisi 15 voimalaa ja VE2 vaihtoehdossa 11 voimalaa. YVA:ssa tarkastellaan myös ns. nollavaihtoehtoa, jossa tuulipuistoa ei rakenneta. Hankealueen raja on alustavasti myös kaavoitettavan alueen raja. Molempiin kuntiin laaditaan erilliset kaavat ja kumpikin kunta hyväksyy osaltaan vain omaa kuntaansa koskevan kaavan.

Kuva 2-1. Suunnittelualan raja Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueella.

2.2 Suunnittelualue

Konikallion suunnittelualue sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin alueella runsaat 8 kilometriä Ikaalisten keskustasta lounaaseen ja noin 10 kilometriä Hämeenkyrön Kyröskoskelta länteen. Lähimmät asutuskeskittymät ovat Ikaalisissa Vehuvarpeen kylä luoteessa ja Vatulan kylä koillisessa sekä Hämeenkyrössä Vesajärven kylä lounaassa hankealueeseen nähden. Alustavan voimalasuunnitelman mukaan lyhimmat etäisyydet voimaloista asuinrakennuksiin ovat noin 1,5 kilometriä. Lähistön vakituisen asutuksen ohella loma-asutus keskittyy erityisesti Kyrösjärven rannoille koilliseen hankealueesta. Hankealueen maanomistus on jakautunut pääasiassa useisiin pitkänomaisiin yksityisessä omistuksessa oleviin sarkatiloihin.

Suunnittelualue on yleispiirteiltään metsäistä maastoa, jossa risteilee metsäautoteitä. Alueen itäreunalle Teerinevantien varteen sijoittuvat Teerilevon pellot sekä ampumarata, joka sijoittuu suunnittelualueen ulkopuolelle koilliseen. Suunnittelualueen lähiympäristössä sijaitsee Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura 2000 -alue (FI0309001) idässä ja yksi yksityinen luonnonsuojelualue (YSA205389) noin 600 metrin etäisyydellä alueen kaakkosreunasta.

2.3 Kansalliset tavoitteet

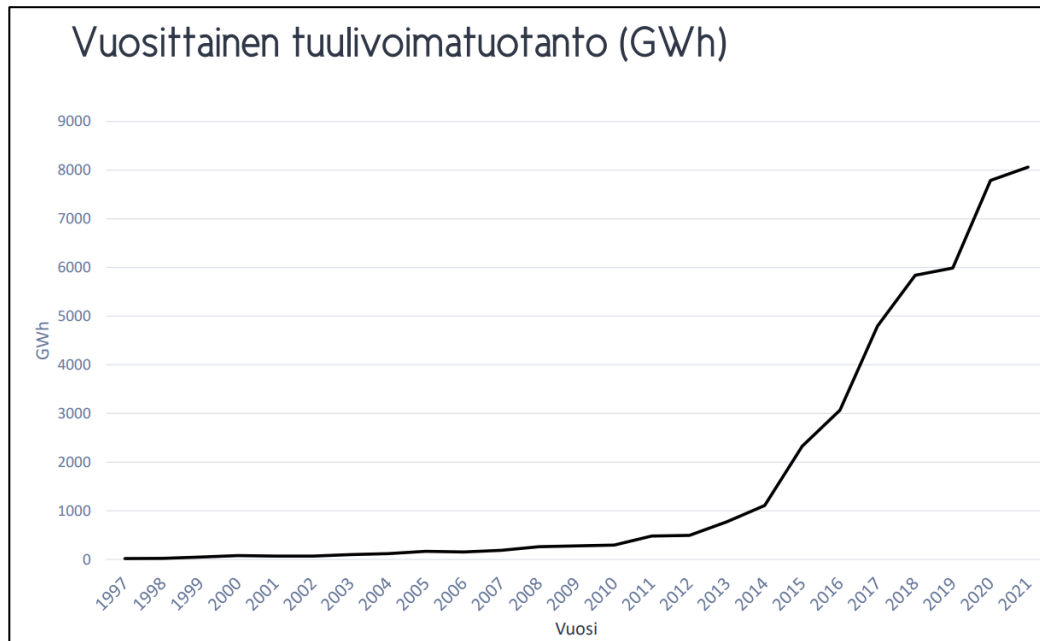
Ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen ongelma, jota ratkaistaan vähentämällä maapallon lämpenemistä aiheuttavia kasvihuonekaasupäästöjä. Kansainvälisen ilmastopoliitiikan ydin on YK:n ilmastopöytäkirja. Euroopan unioni on merkittävä ilmastopoliitiikan toimija, jonka sisällä määritellään unionin omat, myös Suomea velvoittavat ilmastopoliittiset tavoitteet. Lisäksi Suomi tekee omaa kansallista ilmastopoliittikkaansa.

EU on eurooppalaisessa ilmastolaissa sitoutunut vähentämään kasvihuonepäästöjä vähintään 55 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030, ja EU:n tavoitteena on olla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä. EU tavoittelee uusiutuvalle energialle 32 prosentin osuutta kulutetusta energiasta vuoteen 2030 mennessä. Suomessa uusiutuvan energian osuus loppukulutuksessa on yli 40 % ja tavoite on, että osuus nousee yli 50 prosenttiin vielä 2020-luvulla.

Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja ensimmäinen fossiilivapaa hyvinvointiyhteiskunta. Tämä edellyttää nopeutettuja päästövähennyksiä kaikilla sektoreilla sekä hiilinielujen vahvistamista. Suomen sähkön- ja lämmöntuotannon tulee olla lähes päästötöntä 2030-luvun loppuun mennessä, ja tuulivoiman osuuden kasvattaminen on yksi keino tavoitteeseen pääsemiseksi.

Kansallisessa ilmastolaissa (609/2015) Suomen pitkän aikavälin kasvihuonekaasujen päästövähennystavoite on 80 % vuoteen 2050 mennessä, kun päästöjä verrataan vuoden 1990 tasoon. Ilmastolakia ollaan parhaillaan uudistamassa, että hiilineutraalius vuoteen 2035 toteutuu.

Suomen tuulivoimakapasiteetti vuonna 2021 oli 3 257 MW ja tuulivoimaloiden määrä 962 kpl. Tuulivoimalla tuotettiin vuonna 2021 sähköä noin 8,1 TWh, mikä vastaa 9,3 prosenttia Suomen vuotuisesta sähkönkulutuksesta. Konikallion tuulipuisto kasvattaa osaltaan uusiutuvan energian osuutta sähköntuotannosta ja edesauttaa näin sekä kansallisiin että kansainvälisiin ilmastotavoitteisiin pääsemistä.

Kuva 2-2. Suomen tuulivoimatuotannon kehitys (Suomen Tuulivoimayhdistys ry 2021).

2.4 Maakunnalliset tavoitteet

Alueella voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tärkeimmiksi tavoitteiksi on asetettu:

- Maakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen
- Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä yhdyskuntarakenne
- Luonnonvarojen kestävä käyttö ja yhdyskuntarakenteen energiatehokkuus.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa on ensimmäistä kertaa osoitettu tuulivoimalle soveltuvat alueet. Maakuntakaava tukee osaltaan maakunnan kehittämisen tavoitteita, joita on asetettu Pirkanmaan maakuntastrategiassa 2040. Maakuntastrategiaa on uudistettu sittemmin Pirkanmaan maakuntaohjelmaksi 2022–2025, johon sisältyvässä Älykkään erikoistumisen strategiassa on esitetty mm. seuraavia tavoitteita:

Vastuullisesti uudistuva teollisuus ja hallittu kestävyysmurros

Pirkanmaa pyrkii kohti hiilineutraalia, fossiilisista energialähteistä riippumatonta taloutta ja tulevaisuutta. Maakunta käyttää osaamistaan ja teknologioita tätä tavoitetta edistävien, kansainvälisesti kilpailukykyisten ja levityskelpoisten ratkaisujen, konseptien ja tuotteiden jalostamiseen. Pirkanmaa tavoittelee johtavaa roolia ilmastopäästöjään tehokkaasti vähentävän, vastuullisen teollisuuden osajana ja kehittäjänä – positiivisen kädenjäljen jättäjänä.

Lisäksi Pirkanmaan ilmasto- ja energiastrategialla on mallinnettu kehityspolku kohti ilmastomuutosta hillitsevää ja ilmastomuutokseen sopeutuvaa maakuntaa. Strategian ilmasto- ja energiavisiolla kuvataan sitä tavoitetilaa, joka maakunnassa pyritään saavuttamaan vuoteen 2040 mennessä. Strategia on toiminut myös maakuntakaavan tieto- ja tavoitepohjana. Strategiassa on asetettu tavoitteeksi mm., että Pirkanmaan kasvihuonekaasuja vähennetään huomattavasti, 50 % kulutetusta energiasta on tavoitteen vuonna 2040 tuotettu uusiutuvilla energialähteillä ja että Pirkanmaa on merkittävä uusiutuvaa energiaa ja kierrätystä hyödyntäviä ratkaisuja sekä energiatehokkuutta kehittävä ja käyttävä alue. Hiilineutraali Pirkanmaa 2030 -tiekartan mukaisesti Pirkanmaalla on asetettu tavoitteeksi vähentää 80 prosenttia maakunnan kasvihuonekaasupäästöistä vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon.

2.5 Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on tuottaa tuulivoimalla tuotettua sähköä valtakunnalliseen sähköverkkoon. Suunniteltujen tuulivoimaloiden (15 kpl) vuosittainen sähköntuotanto olisi noin 300–350 GWh.

Hankkeen toteutumisella on positiivisia aluetaloudellisia vaikutuksia. Tuulipuisto lisää työllisyyden kasvun ja yritystoiminnan lisääntymisen kautta kuntien kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverotuloja. Tuulivoimahankkeella tulee toteutuessaan olemaan positiivisia vaikutuksia myös alueella toimiviin rakennus- ja suunnittelualan yrityksiin. Lisäntyneellä taloudellisella aktiivisuudella on positiivisia välillisiä vaikutuksia myös alueen muihin toimialoihin, kuten palvelualaan.

Suomi pyrkii maailman ensimmäiseksi fossiilivapaaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi vuoteen 2035 mennessä. Hanketoimija edistää hiilineutraaliuden saavuttamista muun muassa mahdollistamalla tuulivoimalla tuotetun uusiutuvan energian tuotannon lisäämisen Suomessa. Yhtiötasolla Ilmattaren tavoitteena on seuraavan 5–7 vuoden aikana rakentaa 1 000 MW uutta suomalaista tuulivoimaa sekä lisäksi kehittää 1 000 MW tuulivoimahankkeita rakennettavaksi niitä seuraavina vuosina. Hanketoimija edistää osaltaan Pirkanmaan ilmasto- ja energiastrategian sekä Pirkanmaan maakuntaohjelman mukaisia tavoitteita.

3 YVA-MENETTELY

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-menettely) on säädetty YVA-lailla (252/2017) ja -asetuksella (277/2017). YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia.

YVA-menettelyä sovelletaan hanketyypistä ja kokoluokasta riippuen joko suoraan YVA-asetuksen hankeluettelon perusteella tai yksittäistapauksessa tehtävän päätöksen pohjalta. Tuulivoimahankkeet vaativat YVA-lain mukaisen menettelyn soveltamista aina, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia. Yhteysviranomaisena tässä hankkeessa toimii Pirkanmaan ELY-keskus. YVA-menettely ja kaavoitus toteutetaan mahdollisuuksien mukaan rinnakkain aikataulullisesti yhteen sovittaen.

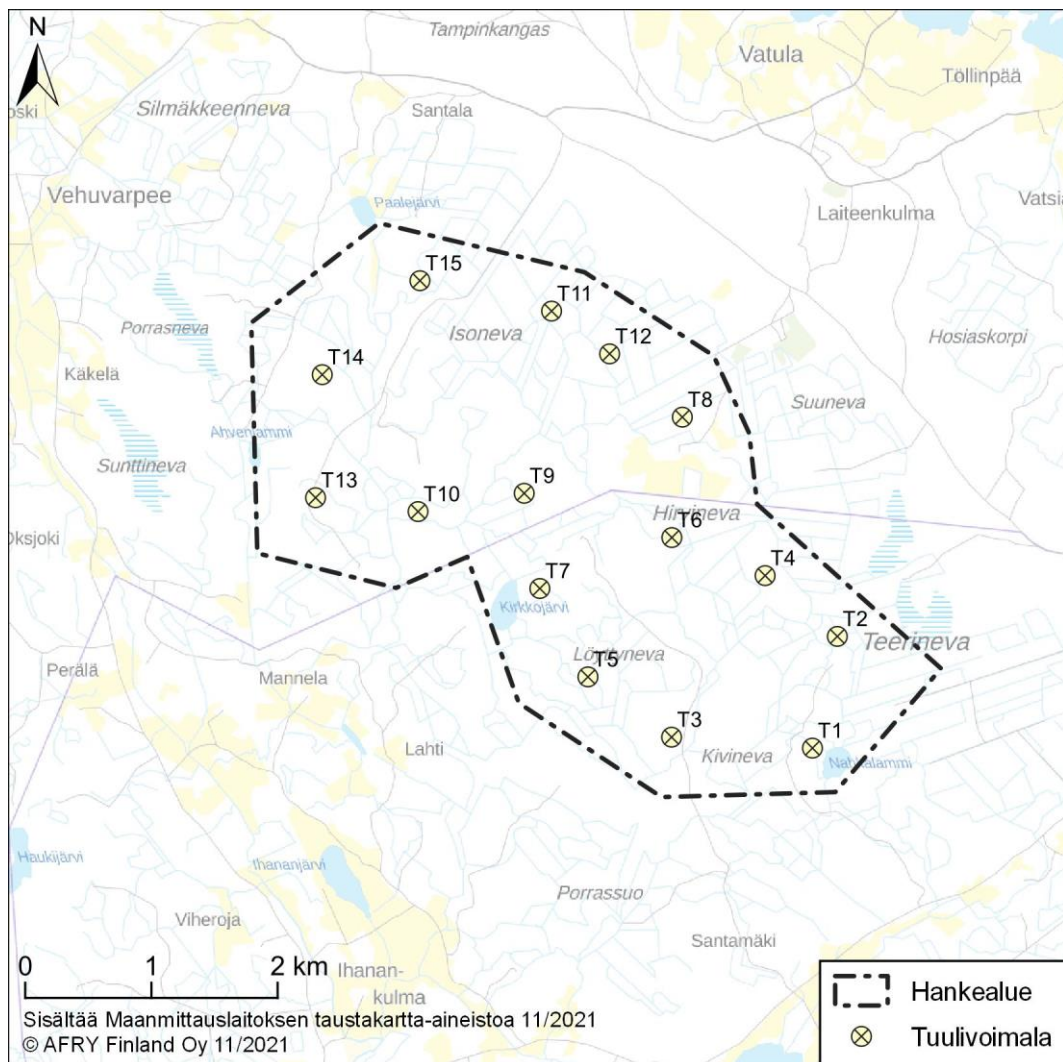
Hankkeen YVA-menettely on käynnistetty YVA-lain 8 §:n mukaisella ennakkoneuvottelulla 15.12.2021.

3.1 YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot

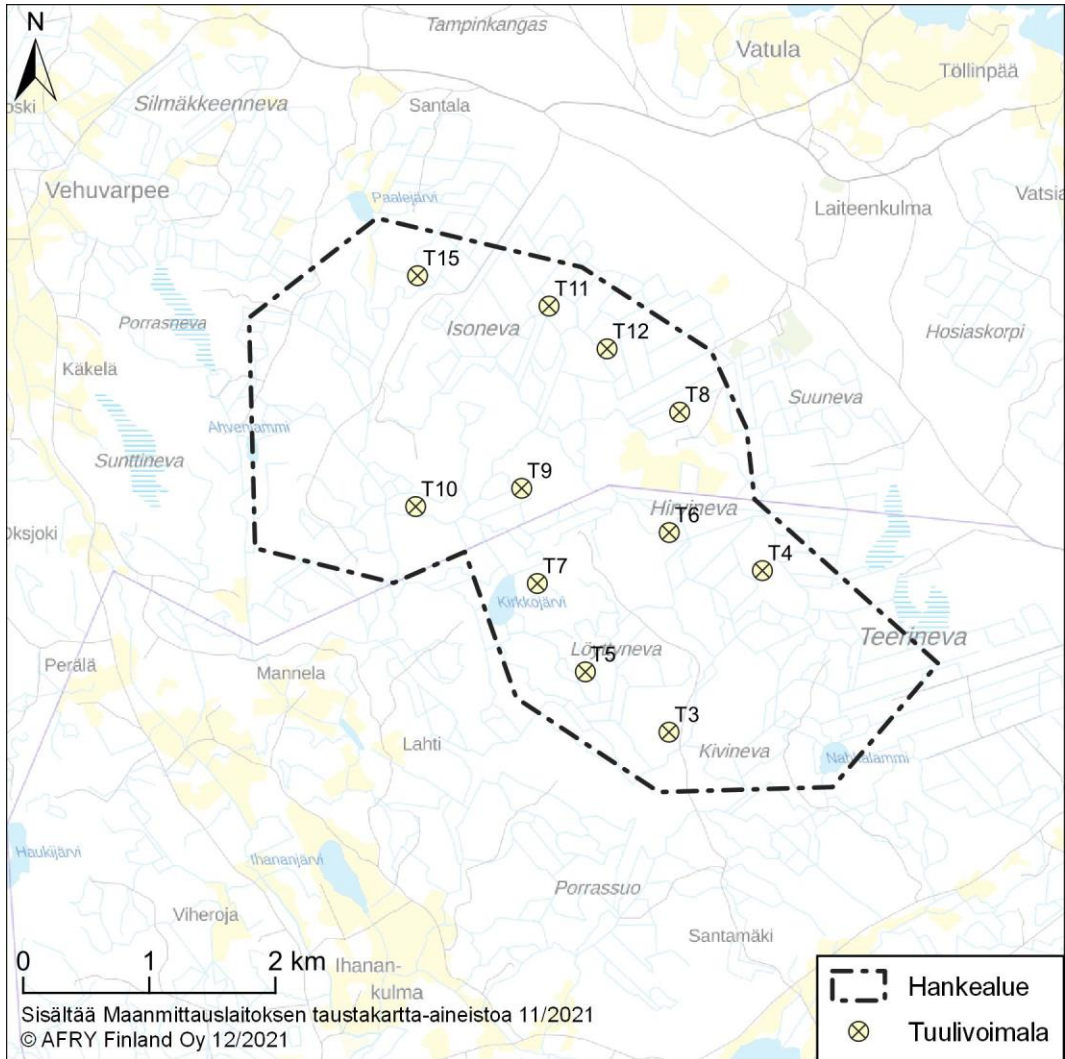
YVA-menettelyssä tarkastellaan nollavaihtoehtoa ja kahta toteutusvaihtoehtoa, jotka eroavat toisistaan voimaloiden maksimimäärän suhteen.

Taulukko 3-1. YVA-menettelyssä tarkasteltavat hankevaihtoehdot.

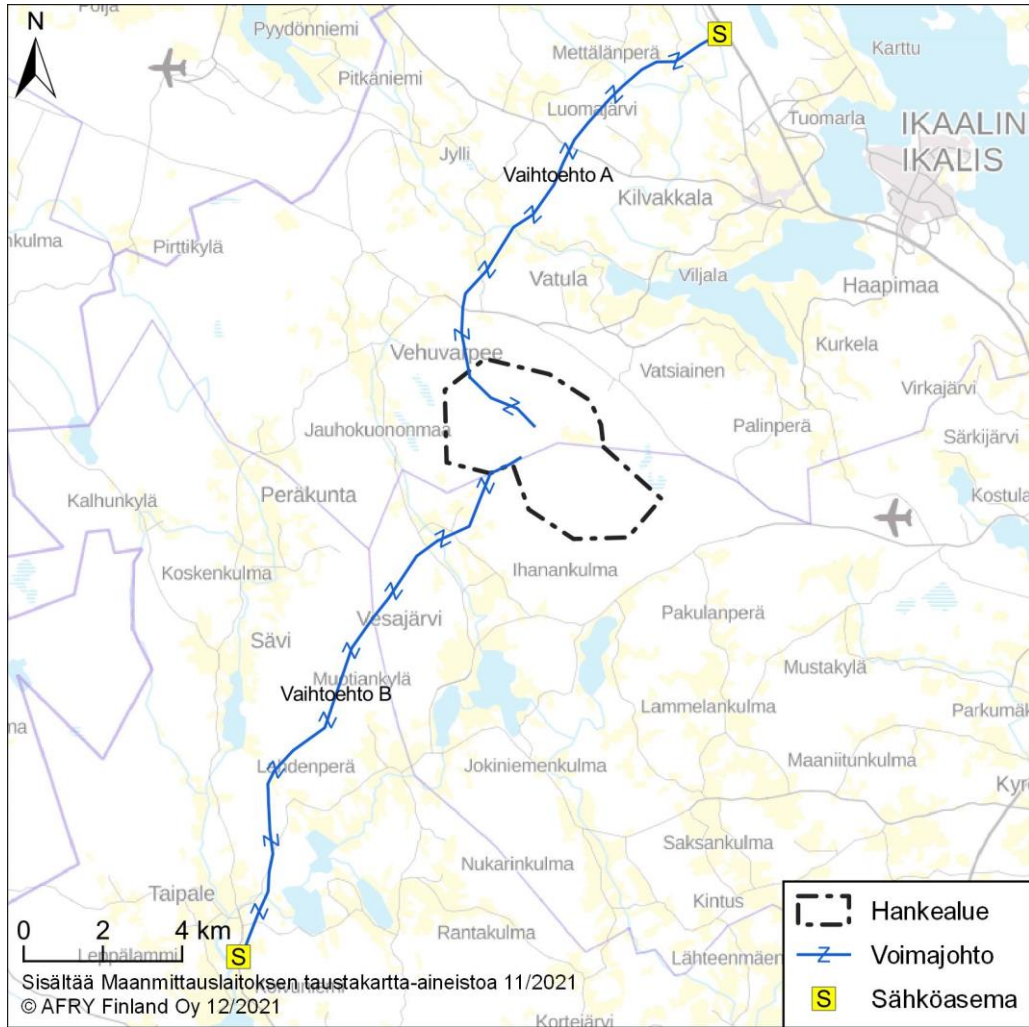
Vaihtoehto	Kuvaus
VE0	Hanketta ei toteuteta: tuulipuistoa ja siihen liittyvää sähkönsiirtoa ei rakenneta.
VE1	- Hankealueelle sijoitetaan enintään 15 voimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW. - Tuulipuiston sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein ja hankealueelle rakennetaan sähköasema. Ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV voimajohdolla. Sähkönsiirron A-vaihtoehtona tutkitaan koilliseen suuntautuvaa vaihtoehtoa ja B-vaihtoehtona etelään suuntautuvaa vaihtoehtoa. Ulkoisen 110 kV voimajohdon toteuttamisvaihtoehtoina tutkitaan maakaapelia ja ilmajohtoa.
VE2	Hankealueelle sijoitetaan enintään 11 voimalaa. Voimaladimensiot ja sähkönsiirtovaihtoehdot ovat vastaavia kuin VE1 -vaihtoehdossa.

Kuva 3-1. VE1:n mukainen alustava tuulipuiston sijoitussuunnitelma.

Kuva 3-2. VE2:n mukainen alustava tuulipuiston sijoitussuunnitelma.

Kuva 3-3. Tuulipuiston alustavat sähkönsiirron reittivaihtoehdot.

4 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

4.1 Maankäyttö- ja rakennuslaki

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 §):

1. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
2. olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
3. asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
4. mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla;
5. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
6. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
7. ympäristöhaittojen vähentäminen;
8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
9. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Edellä mainitut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan osayleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Yleiskaavan yleisten sisältövaatimusten lisäksi tässä kaavassa on otettava huomioon tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL 77 b §):

- 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä;
- 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;
- 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää

4.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017 ja ne tulivat voimaan 1.4.2018. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on muun muassa auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentialin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

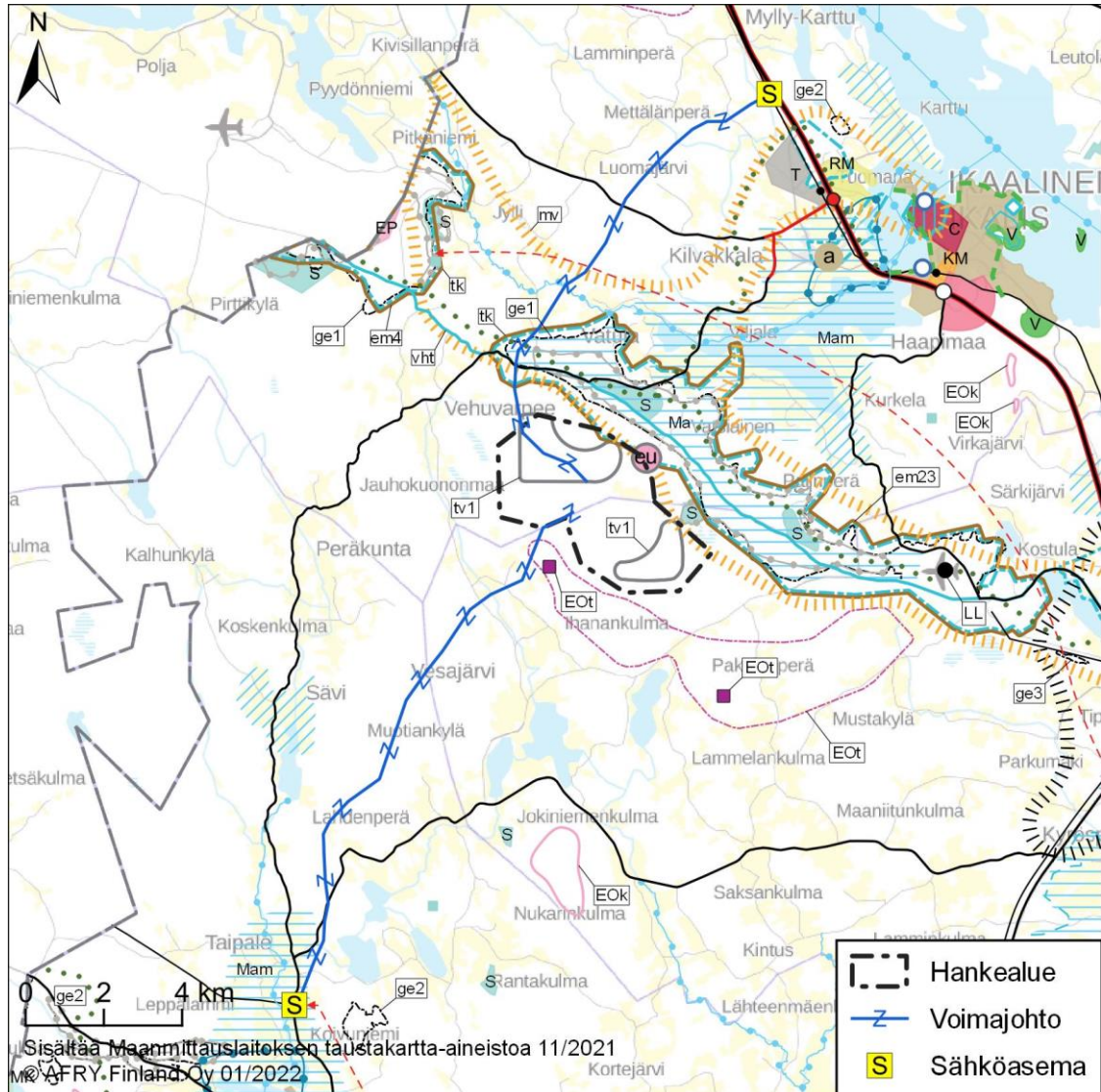
4.3 Maakuntakaavat

4.3.1 Pirkanmaan voimassa olevat maakuntakaavat

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, jonka Pirkanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt 27.3.2017. Maakuntakaava tuli voimaan kuulutuksella 8.6.2017. Korkein hallinto-oikeus on käsitellyt hyväksymispäätöstä koskeneet valitukset ja 24.4.2019 antamallaan päätöksellään pitänyt Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 voimassa sellaisenaan, kuin siitä päätettiin maakuntavaltuustossa. Maakuntakaava on koko maakunnan yhteinen, yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Kaavassa ratkaistaan valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät alueiden käytön kysymykset.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu osittain tv1-rajauksella Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaksiosainen Konikallio-Kivinevankallion tuulivoima-alue. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita. Suunnittelualueen eteläosaa osittain leikaten on osoitettu turvetuotannon kannalta tärkeä alue (EOT). Alueen itäosan reunalle on osoitettu aluerajauksina matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue (MV), tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, teknisen huollon kehittämisen kohdealue (pohjavesialue) ja sitä koskeva erityismääräys

23 (em23), arvokas geologinen muodostelma (harjualue), Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue, valtakunnallisesti arvokkaaksi esitetty ja/tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue (Ma) ja viivamaisena merkintänä valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (valtakunnallisesti merkittävä historiallinen tielinjaus). Itäpuolelle on osoitettu lisäksi suppeampina merkintöinä ampuma- ja/tai moottoriratatoimintojen alue ja kaksi suojelualuetta (S) sekä etelään kohdemerkinnällä EOt kaksi turvetuotantoaluetta. Koko suunnitteluala sijoittuu aluevarausmerkinnälle maaseutualue.

Kuva 4-1. Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040.

Seuraavat maakuntakaavan yleismääräykset koskevat hanketta erityisesti: Virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava mahdollisuus hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden tuotantokäyttöön. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asuinympäristön laatutavoitteet ja maaseutualueiden elinkeinojen toimintaedellytykset.

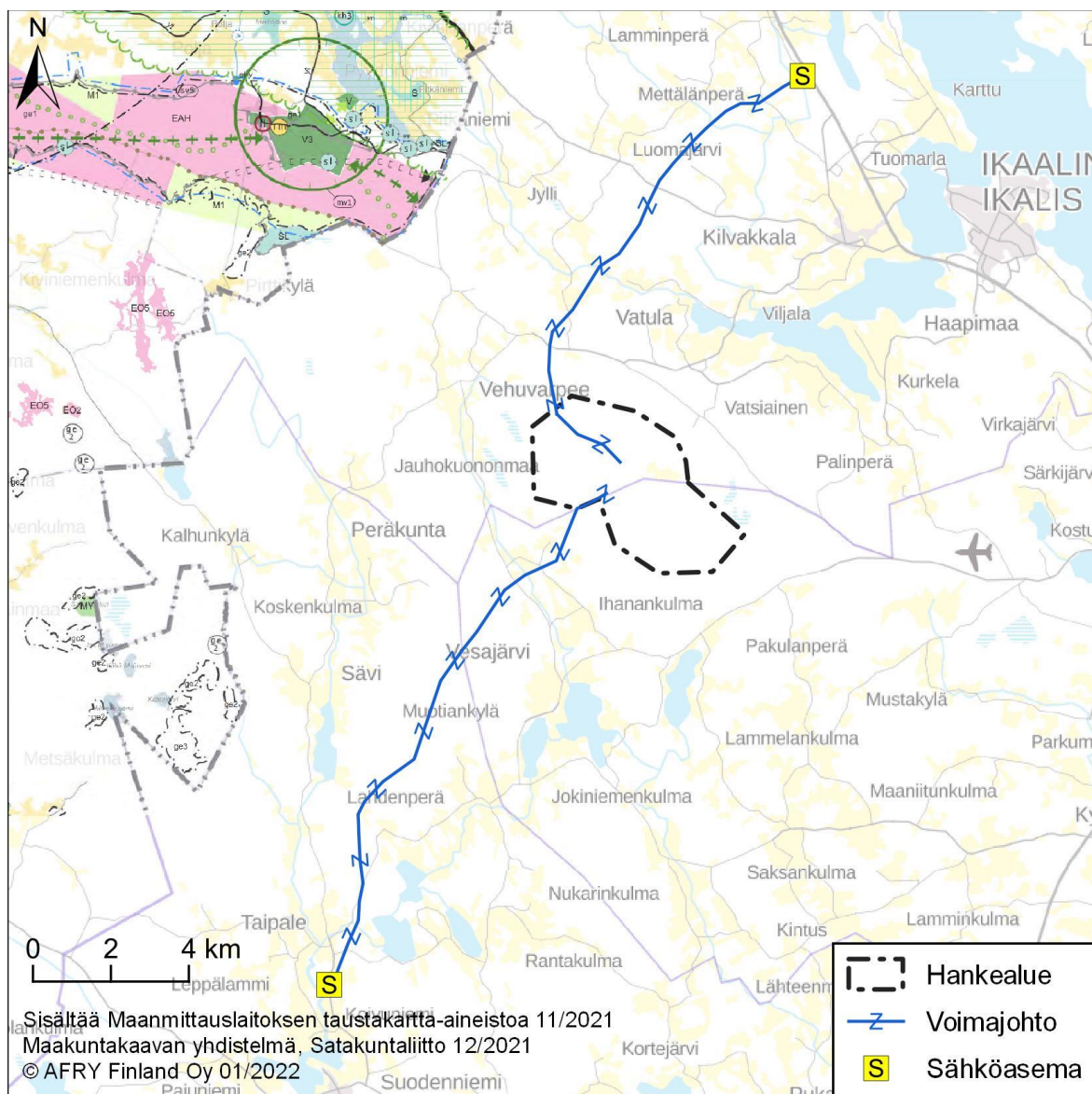
Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto tunnetuista kiinteistä muinaisjäännöksistä ja muista arkeologisista kulttuuriperintökohteista Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä ja siihen liittyvästä karttapalvelusta.

4.3.2 Pirkanmaan valmisteilla olevat maakuntakaavat

Pirkanmaan vaihemaakuntakaavatyö on käynnistynyt 2021. Vuonna 2022 on tarkoituksena valmistella vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä määrittellä kaavan tavoitteet ja kaavaan tarvittavat selvitykset. Näiden strategisten asiakirjojen tueksi laaditaan selvityksiä koskien mm. tuulienergian potentiaalia.

4.3.3 Satakunnan voimassa olevat maakuntakaavat

Etäisyys suunnittelualueelta naapurimaakuntaan Satakuntaan on lyhimmillään noin 5,5 kilometriä. Satakunnassa on voimassa kokonaismaakuntakaavan lisäksi kaksi vaihemaakuntakaavaa. Satakunnan voimassa olevat maakuntakaavat otetaan huomioon osayleiskaavoituksen aikana tarvittavilta osin.

Kuva 4-2. Ote Satakunnan maakuntakaavayhdistelmästä.

Satakunnassa valmisteilla olevat maakuntakaavat

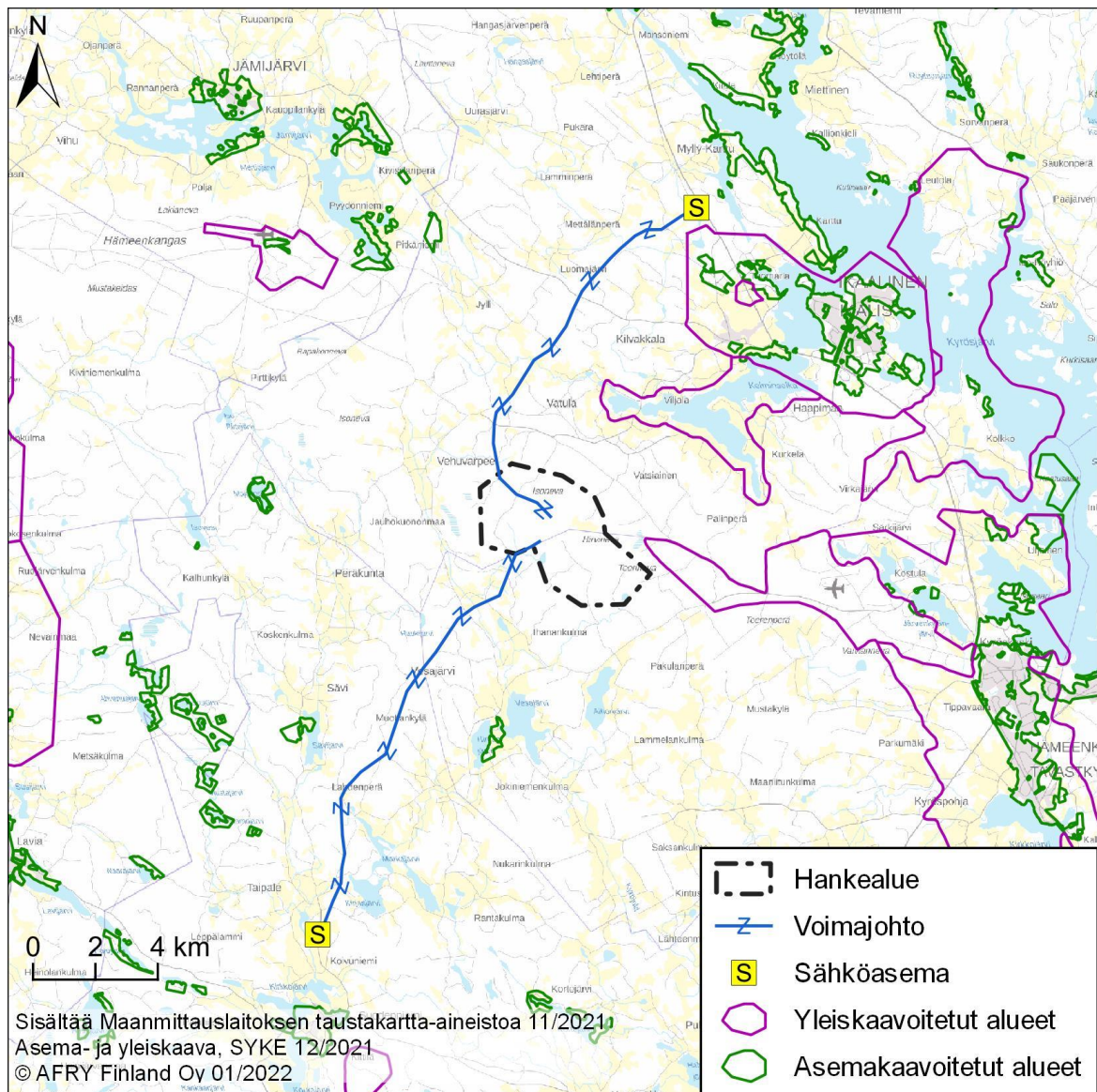
Satakuntaliiton kokonaismaakuntakaavaprosessin uudistamista on valmisteltu käynnistämällä tarvittavien selvitysten laatiminen. Aloitusvaiheessa laaditaan kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja päätetään kaavan tavoitteista.

4.4 Yleiskaavat ja asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja lukuun ottamatta eteläistä osaa suunnittelualueesta koskevaa oikeusvaikutteista Hämeenkyrön strategista yleiskaavaa 2040 (hyv. 2.11.2015). Strateginen yleiskaava on oikeusvaikutteinen kaavassa esitettyjen kehittämismerkintöjen osalta. Strategisessa yleiskaavassa osoitettu kehittämis- tai arvoalueiden merkinnät eivät sijaitse suunnittelualueella. Länsi- ja eteläpuolelle hankealueesta on osoitettu arvoalueina hyvät ja yhtenäiset peltoalueet ja itäpuolelle Ulvaanharjun ympäristöön luontomatkailun kehittämisvyöhyke, valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas harjumaisema sekä pohjavesialue.

Hämeenkyrön kunnan voimassa olevista muista kaavoista lähin on Ulvaanharjun osayleiskaava alle kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen itäpuolella. Hankealuetta lähimmät asemakaavat ovat Vesanjärven ja Hirvonjärven välissä olevat Tupaniemen ja Aroniemen ranta-asemakaavat lähes neljän kilometrin etäisyydellä lounaassa.

Ikaalisten kaupungin lähin kaavoitettu alue on Kyrösjärven rantaosayleiskaava, osa 2, Kelminselkä, yli kolmen kilometrin etäisyydellä koillisessa. Hankealueen läheisyydessä ei ole voimassa olevia asemakaavoja. (Kuva 4-3).

Kuva 4-3. Yleiskaavoitettut ja asemakaavoitettut alueet hankealueen läheisyydessä.

4.5 Vireillä olevat kaavat

Suunnittelualueen läheisyydessä ei ole vireillä asema- tai yleiskaavaprosesseja. Vireillä olevat kaavaprosessit keskittyvät ensi sijassa Hämeenkyrön ja Ikaalisten keskustoihin ja niiden välittömään lähiympäristöön.

5 LAADITUT JA LAADITTAVAT SELVITYKSET

Tässä vaiheessa ympäristövaikutusten arviointityön osana on ohjelmoitu laadittavaksi seuraavat selvitykset ja mallinnukset. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä laadittuja selvityksiä hyödynnetään ja tarvittaessa täydennetään kaavoitusprosessin aikana. Alueen selvitysten laadinta on aloitettu vuonna 2021 ja selvityksiä täydennetään maastokauden 2022 aikana.

Laaditut selvitykset 2021:

- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Pesimälinnustoselvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Liito-orava- ja viitasammakkoselvitys
- Lepakkoselvitys
- Linnustoselvitys

Laadittavat selvitykset 2022:

- Pöllöselvitys
- Kanaintujen soidinpaikkaselvitys
- Lintujen kevät- ja syysmuuton seuranta
- Lumijälkilaskenta ja susiselvitys
- Naturatarvearviointi
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Näkemäalueanalyysi
- Havainnekuvat
- Arkeologinen inventointi
- Melumallinnus
- Varjon vilkkumismallinnus (välkemallinnus)
- Asukaskysely

Tarvittaessa kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteydessä tarkennetaan ja päivitetään näitä selvityksiä tai laaditaan uusia selvityksiä.

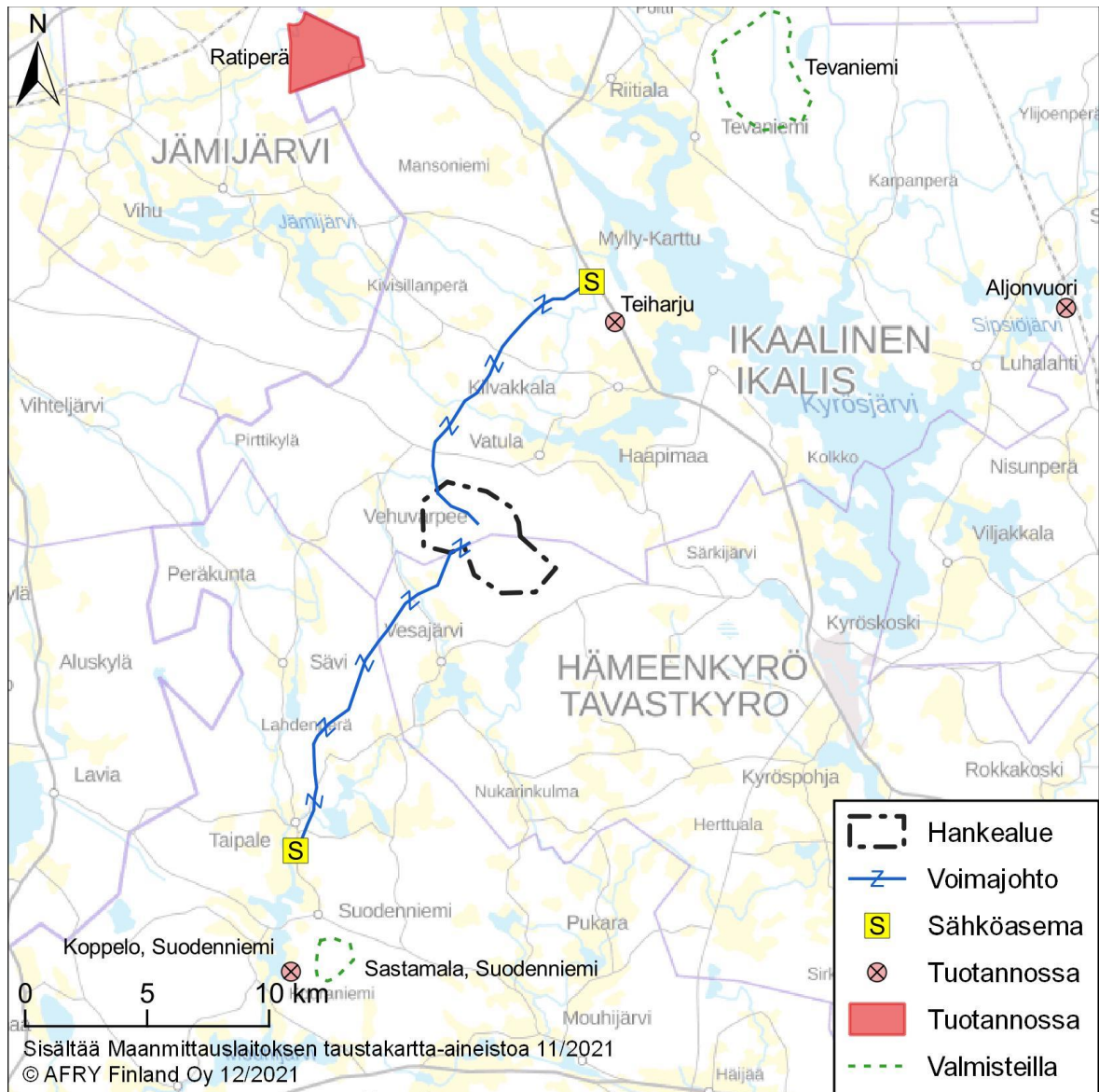
6 ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Osayleiskaavoituksen yhteydessä arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n mukaisesti kaavan toteuttamisen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutuksia selvitettäessä painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin vaikutuksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Tuulivoimahankkeissa merkittäviksi tunnistettuja vaikutuksia ovat erityisesti melu- ja varjon vilkkumisvaikutukset (eli välkevaikutukset), linnustovaikutukset sekä maisemavaikutukset.

Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Hankkeen läheisyydessä toiminnassa olevat ja tiedetyt, suunnitteilla olevat hankkeet tunnistetaan. Muut suunnitteilla tai rakenteilla olevat hankkeet otetaan huomioon, mikäli yhteisvaikutuksia arvioidaan muodostuvan.

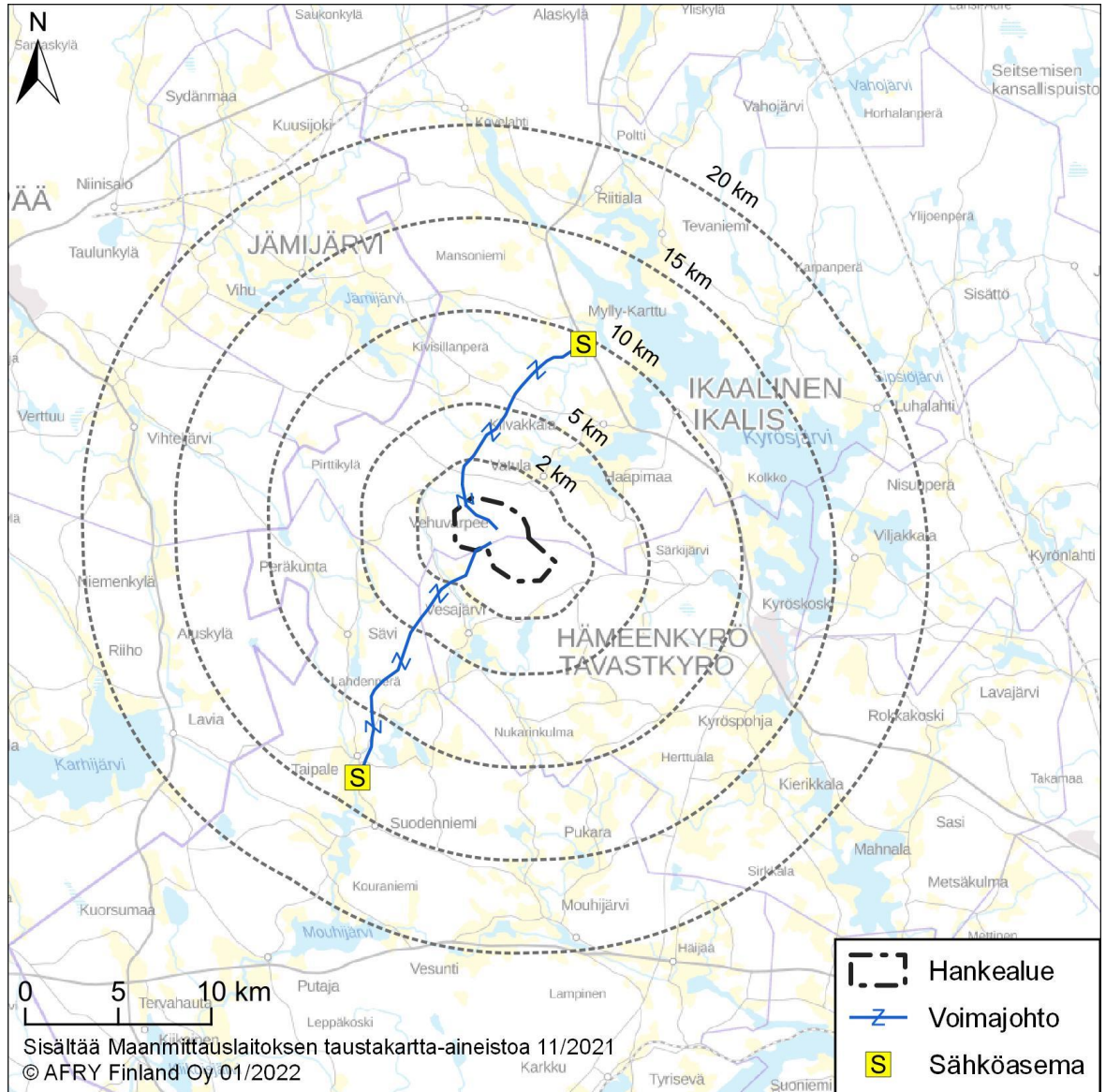
ETHA Wind Oy:n ylläpitämän aineiston mukaan suunnitellun Konikallion tuulipuiston lähialueelle sijoittuu yksi tuotannossa oleva tuulipuisto, Ratiperä Jämijärvi (9 voimalaa), joka sijaitsee noin 20 km Konikallion alueesta luoteeseen sekä kolme yksittäistä tuotannossa olevaa tuulivoimalaa (Kuva 6-1). Yksittäisistä tuulivoimaloista kaksi sijoittuu Ikaalisiin; Teiharjun voimala, sijaitsee noin 7 km Konikallion alueesta pohjoiseen ja Aijonvuoren voimala, sijaitsee noin 20 km Konikallion alueesta koilliseen. Kolmas yksittäinen tuulivoimala sijoittuu Vammalaan (Koppelo, Suodenniemi) ja sijaitsee noin 20 km Konikallion alueesta lounaaseen.

Sastamalaan Suodenniemelle on suunnitteilla kolmen tuulivoimalan tuulipuisto, joka sijaitsee noin 20 km Konikallion alueesta lounaaseen. Lisäksi Tevaniemen Tuuli Oy suunnittelee 9 voimalan rakentamista Ikaalisten Tevaniemen alueelle noin 20 kilometrin etäisyydelle Konikallion hankealueesta. Muita tiedossa olevia hankkeita lähialueella ei ole.

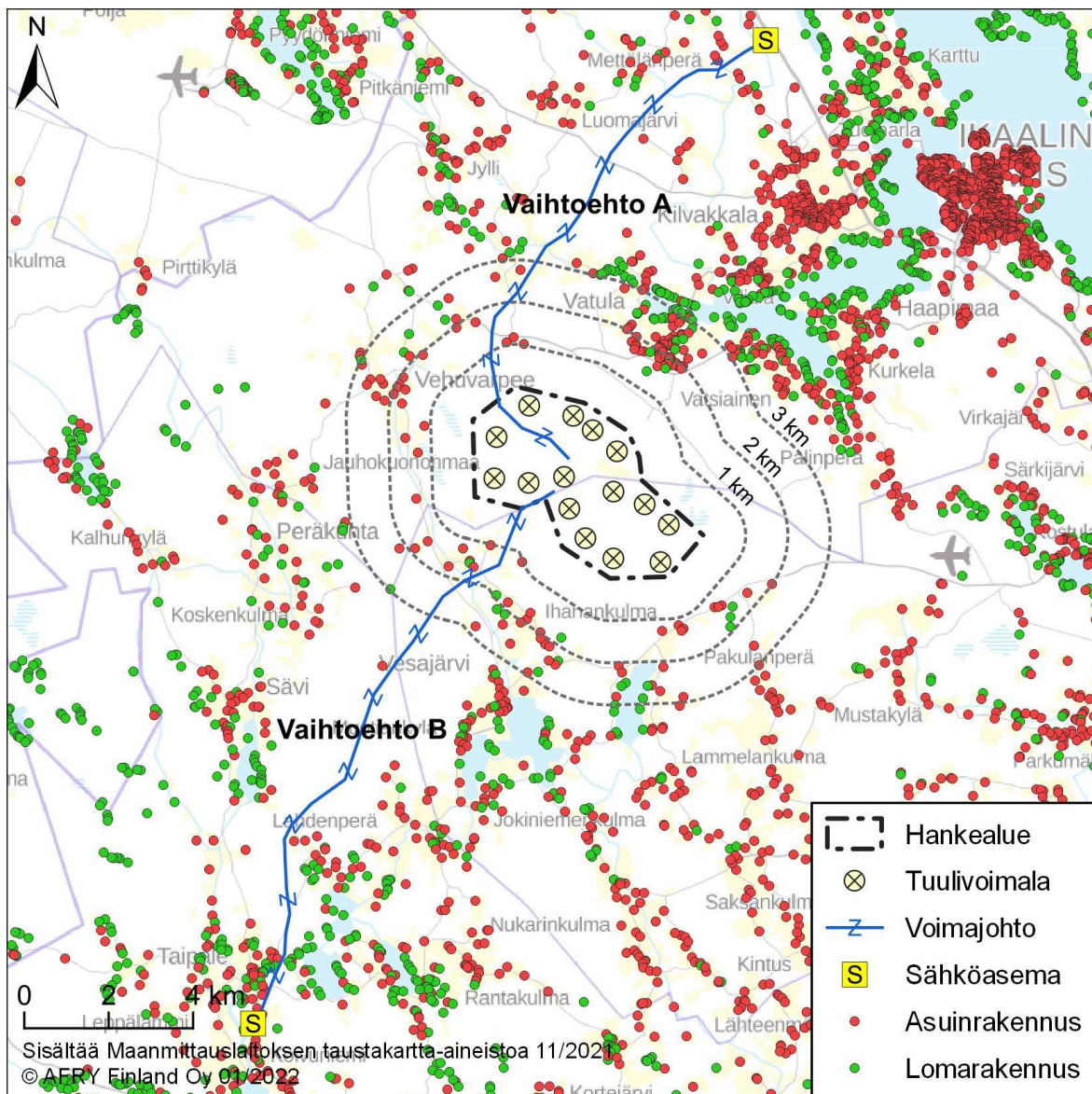

Kuva 6-1. Lähialueen tuulipuistohankkeet.

Ympäristövaikutusten merkittävyyttä arvioidaan vertaamalla ympäristön sietokykyä kunkin ympäristörasituksen suhteen. Vaikutusten arvioinnin menetelminä käytetään asiantuntija-arvioita, paikkatietoanalyyskejä, kartta- ja ilmakuvatulkintoja sekä maastokäyntejä. Vaikutusalueiden alustavaa laajuutta suhteessa Konikallion hankealueeseen on havainnollistettu kuvissa 6-2 ja 6-3.

Kuva 6-2. Havainnollistus tarkastelualueiden alustavasta laajuudesta.

Kuva 6-3. Hankealueen lähiseudun asuin- ja lomarakennukset.

7 OSALLISET

Maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen) on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §).

MRL 62 § mukaan osallisia ovat kaava-alueen ja sen vaikutusalueen maanomistajat, asukkaat, alueella toimivat yritykset ja elinkeinon harjoittajat ja työssäkäyvät eli kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös ne viranomaiset, yhdistykset, järjestöt ja yhteisöt, jotka toimivat alueella tai joiden toimialaa kaavassa käsitellään. Keskeisinä osallisina tässä kaavoitusprosessissa ovat ainakin:

Asukkaat, maanomistajat ja muut osalliset

- Kaavan vaikutusalueen asukkaat
- Kaava-alueen maanomistajat
- Muut osalliset ja osalliseksi ilmoittautuvat

Hämeenkyrö

- Kunnanvaltuusto
- Kunnanhallitus
- Hämeenkyrön lautakunnat

Ikaalinen

- Kaupunginvaltuusto
- Kaupunginhallitus
- Ikaalisten lautakunnat

Naapurikunnat

- **Hämeenkyrö**
 - Ikaalinen, Nokia, Sastamala, Ylöjärvi
- **Ikaalinen**
 - Hämeenkyrö, Jämijärvi, Kankaanpää, Parkano, Sastamala ja Ylöjärvi

Viranomaiset ja teknisen verkon edustajat, joita ovat mm.:

- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan liitto
- Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto
- Traficom (Liikenne- ja viestintävirasto)
- Digita Oy
- Fintraffic Lennonvarmistus Oy (ent. ANS Finland Oy)
- Puolustusvoimien pääesikunta
- Puolustusvoimien 2. logistiikkarykmentti
- Fingrid Oyj
- Caruna Oy
- Ilmatieteen laitos
- Viestintävirasto
- Pirkanmaan pelastuslaitos
- Pirteva ympäristöterveys
- Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystoimet Sotesi
- Pirkanmaan maakuntamuseo / Museovirasto
- Metsähallitus (luontopalvelut, julkiset hallintotehtävät)
- Suomen metsäkeskus (Metsäkeskus Pirkanmaa)
- Luonnonvarakeskus LUKE
- Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Satakuntaliitto
- Ikaalisten Vesi Oy
- Jyllin vesiosuuskunta

Yhdistykset ja yritykset, joita ovat mm.:

- Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry
- Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry

- Kyrön Luonto Ry
- Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys ry
- Ikaalisten-Jämijärven riistanhoitoyhdistys
- Hämeenkyrön-Viljakkalan riistanhoitoyhdistys
- Alueen metsästysseurat
- Kyläyhdistykset
- Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa
- Pirkanmaan Yrittäjät
- Tiekunnat
- Hämeenkyrö-Seura Ry
- Hämeenkyrön nuorisovaltuusto

8 OSALLISTAMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Osallistumismenettelyllä luodaan edellytykset sille, että kaavan vaikutuksista ja sisäl- löstä keskustellaan ja tiedotetaan hankkeen eri vaiheissa.

Kaavan vireille tulosta sekä valmisteluaineiston ja kaavaehdotuksen nähtävillä olosta kuulutetaan kuntien ilmoitustaululla, kuntien internet-sivuilla sekä kuntien virallisissa kuulumuslehdissä.

8.1 Aloitusvaihe

Kaavoitus alkaa suunnittelutyön ohjelmoinnilla ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Tällöin määritellään mm. alustavat tavoitteet, selvitystarpeet ja vaikutus- ten arvioinnin laajuus sekä suunnitellaan osallistumisen järjestäminen. Osallisille tiedo- tetaan kaavoituksen alkamisesta (vireilletulosta ilmoittaminen) sekä osallistumis- ja ar- viointisuunnitelman nähtävillä asettamisesta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on mahdollisuus antaa kirjallista tai suullista palautetta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen ja muiden viranomaisten kanssa järjestetään kaavoituksen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §, MRA 18 §) ennen kaavaluonnoksen nähtävillä asetta- mista. Neuvotteluun kutsutaan ne viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelu koskee. Työneuvotteluja viranomaisten kanssa pidetään tarpeiden mukaan.

8.2 Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)

Valmisteluvaiheen kuulemisessa kaava-asiakirjat asetetaan nähtävillä Hämeenkyrön kunnantalolle ja Ikaalisten kaupungintalolle sekä kuntien www-sivuilla. Nähtävillä olosta ilmoitetaan lehtikuulutuksella Aamulehdessä, UutisOivassa ja Ikaalisten kaupungin sekä Hämeenkyrön kunnan www-sivuilla. Nähtävillä oloaikana osallisella on mahdollisuus an- taa mielipide kaavaluonnoksesta.

Nähtävillä oloaikana järjestetään yleisötilaisuus, jossa esitellään osayleiskaavaluonnos ja kaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset. Aineistosta pyydetään lausunnot viran- omaisilta.

8.3 Ehdotusvaihe

Kaavaa tarkistetaan saatujen mielipiteiden ja lausuntojen pohjalta osayleiskaavaehdo- tukseksi. Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtävillä vähintään 30 vuorokaudeksi. Tänä aikana osallisilla on mahdollisuus antaa kaavaehdotuksesta kirjallinen muistutus. Nähtävillä olosta ilmoitetaan kuulutuksella ja ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille li- säksi kirjeellä. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta.

Kaavaehdotuksen nähtävillä oloaikana järjestetään yleisötilaisuus, jossa esitellään osayleiskaavaehdotus ja kaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen pidetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu (MRL 66 §, MRA 18 §) ennen kaavan viemistä kuntien hyväksymiskäsittelyyn.

8.4 Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku

Osayleiskaavan hyväksyy Hämeenkyrön kunnan alueen osalta Hämeenkyrön kunnanvaltuusto ja Ikaalisten kaupungin alueen osalta Ikaalisten kaupunginvaltuusto. Kaavan hyväksymisestä ilmoitetaan MRL 67 § ja MRA 94 §:n mukaisesti.

Kaavaehdotuksesta muistutuksen jättäneille ja siinä yhteydessä osoitteensa ilmoittaneille lähetetään vastine muistutukseen. Valtuuston hyväksymispäätös lähetetään heille, jotka ovat sitä pyytäneet.

Kaavasta on mahdollista valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen ja valitusluvalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Mikäli valituksia valtuuston hyväksymispäätöksestä ei jätetä, kaavat saavat lainvoiman.

Kaavatyötä ohjaavat Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan toimielimet sekä viranhaltijat.

8.5 Tiedottaminen

Kuulutukset kaavan vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, luonnoksen ja ehdotuksen nähtävillä asettamisesta, hyväksymispäätöksestä ja voimaan tulosta julkaistaan kaupungin/kunnan ilmoitustaululla ja Aamulehdessä. Tietoa kaavoituksen etenemisestä saa kuntien verkkosivuilta <https://hameenkyro.fi> ja <https://ikaalinen.fi/>.

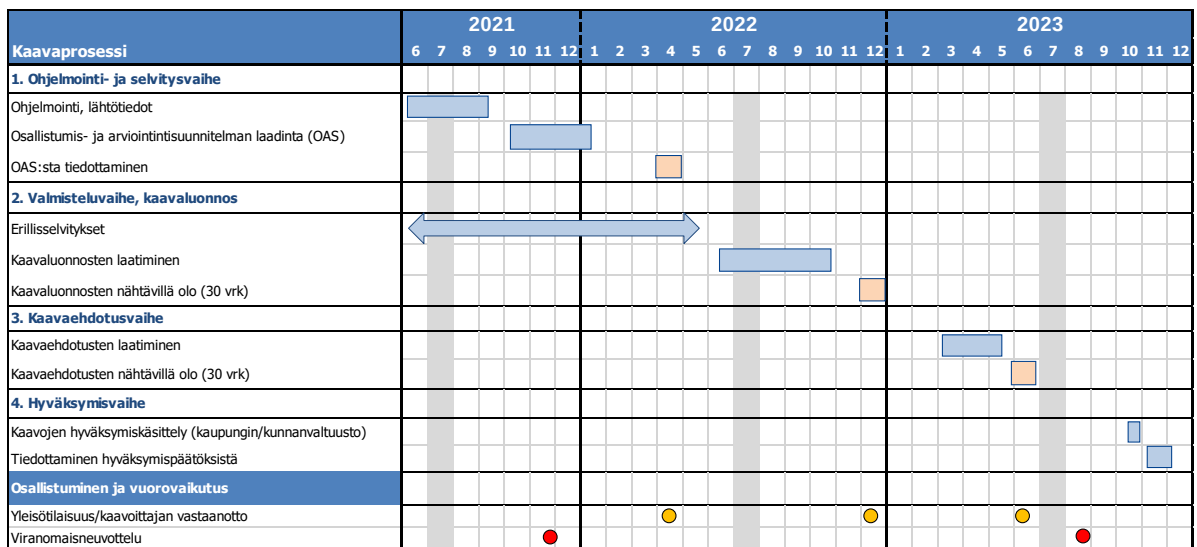
Muualla kuin Ikaalisissa tai Hämeenkyrössä asuvia suunnittelualueen maanomistajia ja/tai -haltijoita tiedotetaan kaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta kirjeitse.

Virallisissa kuulemisvaiheissa kaava-aineistot ovat julkisesti nähtävillä kaupungintalon/kunnantalon ilmoitustaululla ja kuntien verkkosivuilla.

9 KAAVAPROSESSIN YHTEENVETO

SUUN- NITTELU- VAIHE	TYÖVAIHEEN SISÄLTÖ	KAUPUNGIN JA VIRANOMAISTEN KÄSITTELY	OSALLISTAMINEN	TIEDOTTAMINEN
1. KAAVAN VIREILLE TULO	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen.	Hämeenkyrön kunnanhallitus on hyväksynyt kaavoitusaloitteen 21.6.2021 ja Ikaalisten ympäristölautakunta 14.9.2021. Viranomaisneuvottelu Kaavan vireilletulosta kuuluttaminen OAS:n nähtäville asettaminen	Mahdollinen yleisötilaisuus	Kuulutukset vireilletulosta ja OAS:n nähtävillä asettamisesta Aamulehdessä, UutisOivassa ja kunnan/kaupungin internet-sivuilla
2. KAAVAN VALMIS- TELUVAIHE	Kaavaluonnoksen laatiminen.	Kaavaluonnos asetetaan nähtäville mielipiteen kuulemista varten (Hämeenkyrön kunnanhallitus ja Ikaalisten ympäristölautakunta päättävät nähtäville asettamisesta) Pyydetään viranomaisilta lausunnot	Yleisötilaisuus kaavan nähtävilläolonaikana	Kuulutukset kaavaluonnoksen nähtävilläolosta Aamulehdessä, UutisOivassa ja kunnan/kaupungin internet-sivuilla
3. KAAVAN EHDOTUS VAIHE	Vastineiden laadinta mielipiteisiin ja viranomaislausuntoihin. Kaavaehdotuksen laadinta.	Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi (Hämeenkyrön kunnanhallitus ja Ikaalisten ympäristölautakunnan sekä kaupungin hallitus päättävät nähtäville asettamisesta) Mahdollinen viranomaisneuvottelu	Yleisötilaisuus kaavan nähtävilläolonaikana	Kuulutukset kaavaehdotuksen nähtävilläolosta Aamulehdessä, UutisOivassa ja kunnan/kaupungin internet-sivuilla Kirjeitse tiedottaminen kaava-alueen (ulko- ja paikkakuntalaisille) maanomistajille
4. KAAVAN HYVÄKSYMIS- VAIHE	Vastineiden laadinta muistutuksiin ja viranomaislausuntoihin. Kaava-asiakirjojen viimeistely	Kaavan hyväksymiskäsittely (Hämeenkyrön kunnanhallitus sekä -valtuusto ja Ikaalisten kaupungin hallitus sekä -valtuusto)		Hyväksymisestä koskeva päätöksestä tiedottaminen viranomaisille, kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jos ovat jättäneet yhteystietonsa Kaavan voimaantulosta kuuluttaminen Aamulehdessä, UutisOivassa ja kunnan/kaupungin internet-sivuilla Kaava toimitetaan tiedoksi viranomaisille

10 ALUSTAVA KAAVOITUKSEN AIKATAULU

Kuva 10-1. Alustava kaavoituksen aikataulu.

11 YHTEYSTIEDOT

Ikaalisten kaupunki:

Tekninen johtaja
Satu Rask
etunimi.sukunimi@ikaalinen.fi
puh. 044 7301 262

Nosto Consulting Oy / Ikaalisten kaupunki
Pasi Lappalainen
etunimi.sukunimi@nostoconsulting.fi
puh. 0400 858 101

Hämeenkyrön kunta:

Kaavoituspäällikkö
Leena Lahtinen
leena.lahtinen@hameenkyro.fi
puh. 050 3100 899

Elinympäristöjohtaja
Ritva Asula-Myllynen
etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi
puh. 050 68 249

Hankkeesta vastaava:

Ilmatar Energy Oy
Lauri Vierto, hankekehityspäällikkö
lauri.vierto@ilmatar.fi
puh. 050 376 5204

Jussi Mäkinen, hankekehitysjohtaja
jussi.makinen@ilmatar.fi
puh. 040 576 1097

Kaavaa laativa konsultti:

AFRY Finland Oy
Ismo Vendelin YKS-611
ismo.vendelin@afry.com
puh. 050 326 3557

